

Jindřich Chrtěk:

Příspěvek ke květeně okresu Šahy na Slovensku II

Tato část je pokračováním příspěvku uveřejněného v časopise Preslia (1958) 30: 78—81. Podrobný floristický výzkum okresu nebyl dosud proveden. Botanicky jsou známe pouze některé oblasti, např. stráně na vých. okraji Šah, vrch Orhegy u Vinice (D o m i n 1932a, b, 1933), Somos h. (D o m i n 1933, H l a v á č e k, 1937) písčiny u Ipelského Predmostie (dříve Hidvég) (K r i s t, 1937), vrch Čongrád, Šipka (M á j o v s k ý et J u r k o, 1956). Většina území je však botanicky neznámá.

Kromě toho se našeho území dotýkají některé údaje v nejrozličnějších příspěvcích, např. K n a p p (1864a, b, F u t á k, 1943, 1953), J i r á s e k (1934, 1937), M i c h a l k o (1958), M i c h a l k o et J u r k o (1958) ap.

Ve většině případů jsou zachyceny druhy více méně pozoruhodné, kdežto druhům běžnějším je věnována poměrně malá pozornost. V tomto příspěvku se chci hlavně zmínit o tzv. „běžných“ druzích, které až bude známo jejich přesné rozšíření, mohou mít velký význam pro detailní fytogeografické dělení Krupinské vrchoviny a přilehlých oblastí, protože současné fytogeografické dělení této části republiky příliš neuspokojuje.

Achillea nobilis L. — Rozšíření tohoto druhu je zajímavé, zejména pokud se týká jeho kvantitativního množství v jednotlivých oblastech.

Sv. svah Gesteneů u lázni Dudince; pastviny u Šinkovy salaše sv. Merovců; travnaté a kameňité stráně na záp. svahu vrchu Baba vých. Hor. Teran; stráně a pastviny sv. obce Slatina; stráně na vrchu Peres, vinicích „Elétes“, pastvinách a mezích v údolí vých. Slatina-kúpele; stráně, meze a pastviny vých. Chorvatic; na již. a vých. svahu Kocsari h., pastviny na vrcholu Regiske h. záp. Dol. Turovci; křovinaté stráně na vrcholu a vých. svahu Kis Turi oldal a Bakaszto h. záp. Stř. Turovci; kamenité stráně vých. Šah; u okraje polních cest u Wollnerovy ps. a travnaté stráně na kóte 171 vých. Šah; pastviny, stráně na vrchu Magas h. a Somos h. sv. Tešmaku; u dvora Lipovec a u dvora Olvár sv. Šah; pastviny sev. kóty 282 vých. Str. Turovci; stráně v lese u Polácké studny již. Pláštovci; skalnatá stráně záp. Pláštovci; travnaté a skalnaté stráně, meze a okraje cest na již. a záp. svahu Močáru, záp. a již. svahu Šipky, již. svahu Bende a jz. svahu Čongrádu sev. Pláštovci; meze a stráně u kóty 193 jv. Pláštovci; pastviny a skalky u potoka Berinesen záp. Sečianek; pastviny, meze a stráně na kóte 313 a 199 jz. Kleňan; úvoz u kóty 155 sev. Vel. Čalomije; travnaté a křovinaté stráně na vých. svahu Nagy h., na záp. svahu kóty 259 a na jz. svahu kóty 431 sv. Vinice; na vých. a již. svahu Orhegy sev. Vinice; okraj lesa na jv. svahu Španého vrchu záp. Hrušova; na skalkách záp. kostelíka Hrušov; okraj lesa u kóty 232 již. Trebušovci.

Ajuga chamaepytis (L.) Schreb. — Pole na sev. svahu Gestenů u lázni Dudince; pole u kóty 205 sev. obce Slatina; u polních cest a na polích na již. svahu Kocsari h. sv. Hrkovci; u polní cesty u vrchu Ďula sv. Hor. Turovci.

Allium senescens L. — Skalky v horní části údolí potoka Berinesen jz. kóty 199 západně Sečianek.

Althaea officinalis L. — Pastvina sev. Preselan; u silnice sv. obce Slatina, na březích řeky Ipel' v blízkém okolí Šah; okraj křovin a na pastvinách na vrcholu Regiske h. záp. Dol. Turovci; u polní cesty u kóty 227 sv. Šah; u silnice a na mokřích lukách mezi Tešmakem a Ipel'ským Predmostiem; u silnice v Sečiankách; pastviny u potoka Berinesen a na již. a jv. úpatí Nadástó vých. Sečianek; u polní cesty již. kóty 237 sv. osady Leklince vých. Vinice; náves v Trebušovcích, pastviny v okolí Vel. Čalomije.

Asparagus officinalis L. — Ve vinicích „Elétes“ vých. Slatina-kúpele; stráně na vých. svahu Kocsari h. sv. Hrkovci; okraj lesa na vrchu Bakaszto h. a v úvozu mezi Bakaszto h. a Kis Turi

oldal záp. Str. Turoveú; kamenité stráňky na vých. svahu Čongrádu a na jv. svahu Šipky sev. Pláštovců; křovinaté stráně na jv. svahu Somos h. sv. Tešmaku; skalnaté stráňky v lesích na již. svahu kóty 504 sv. Kleňan; na mezích již. obce Trebušovce.

Asperula glauca (L.) B e s s. — Kamenité stráňky na záp. svahu vrchu Baba vých. Hor. Teran; křovinaté stráňky na kótě 171 vých. Šah; na již. svahu Rátáj h. sv. Šah (P)*; na již. svahu kóty 431 sv. Vinice.

Asperugo procumbens L. — Okraj silnice vých. Šah.

Asplenium septentrionale (L.) H o f f m. — Skalky na jv. svahu Bende sv. Pláštovců; skalky v horní části potoka Berinesen vých. kóty 261 vých. Sečianek.

Astragallus glycyphyllos L. — V lesích a křovinách na vých. svahu Kocsari h. a Regiske h. záp. Dol. Turoveú; na záp. svahu Kerek h. sv. Šah; na již. svahu kóty 504 sv. Kleňan; na Spalém vrchu záp. Hrušova a na již. svahu vrchu Orhegy sev. Vinice.

Botriochloa ischaemum (L.) K e n g. — Travnaté stráňky a pastviny na Regiske h. sv. Hrkoveú; u Šinkovy salaše sv. Dudinceú; na kamenitých stráňkách v lese na již. svahu kóty 504 sv. Kleňan; pastviny, travnaté stráňky a skalky záp. Hrušova; křovinaté stráňky u kóty 180 záp. Trebušovce.

Campanula bononiensis L. — Okraj hájů a na křovinatých stráních na vých. svahu Kocsari h. a Regiske h. sv. Hrkoveú; křovinatý úvoz mezi Kis Turi oldal a Bakaszo h. záp. Str. Turoveú; křovinaté stráňky na jv. svahu Kerek h. sv. Šah; okraj lesa na záp. svahu Magas. h. vých. Šah; křovinaté stráně záp. Pláštovců; na jz. svahu vrchu Čongrád sev. Pláštovců.

Cardaminopsis arenosa (L.) H a y. — Na travertinech u lázni Dudince, na skalkách u potoka Berinesen záp. Sečianek; skalnaté stráně na již. svahu kóty 504 sv. Kleňan; skalkách u cesty v údolí mezi vrchem Berga a Nagy h. sev. Vinice.

Carduus nutans L. — V území se vyskytuje ojediněle. Pastviny u dvora Pustý Olvár vých. Hor. Turoveú.

Caulis lappula (W e b.) G r a n d e. — Pole již. Polácké studny vých. Hor. Turoveú; u silnice vých. Šah; u kóty 193 a již. kóty 322 jv. Pláštovců.

Cerinthe minor L. — Křovinatý úvoz na záp. svahu Gestenců a na travertinech u lázni Dudince; ve vinicích „Elétes“ vých. Slatina-kúpele; v úvoze mezi Chorvaticemi a dvorem Studená Dola; pastviny na vrcholu Kocsari h. záp. Dol. Turoveú; křovinaté stráňky na vých. svahu Čongrádu sev. Pláštovců; u silnice mezi Tešmakem a Hidvéžskou ps.

Chenopodium vulvaria L. — Pastviny u dvora Lipovec sv. Šah.

Chondrilla juncea L. — Kamenité stráňky na záp. svahu vrchu Baba vých. Hor. Teran; křovinaté stráňky na záp. svahu Gestenců a na travertinech u lázni Dudince; ve vinicích „Elétes“ vých. Slatina-kúpele; v úvoze již. kóty 236 vých. Slatina-obec; v úvoze mezi Chorvaticemi a dvorem Studená Dola; vysoké meze u silnice Preselany—Šahy; okraj pastvin, křovin, cest a na úhorech na Regiske h. a Kocsari h. záp. Dol. Turoveú; kamenité stráně u silnice vých. Šah; travnaté a křovinaté stráně na kótě 171, na vrchu Magas h. sv. Tešmaku; na vých. svahu Čongrádu a na záp. svahu kóty 322 sev. Pláštovců, záp. Kleňan a na jz. svahu kóty 431 sv. Vinice; u polní cesty sev. Velké Čalomije.

Cirsium eriophorum S c o p. — Travnaté stráňky již. obce Slatina, u polní cesty na již. svahu vrchu Šipka u Pláštovců.

Clematis integrifolia L. — Louky u Ipelu sev. Preselan; louky v okolí Šah a Tešmaku; na vlhkých místech u potoka na vých. úpatí Kerek h. a u dvora Olvár sv. Šah; na již. svahu dole u Veréb h. vých. Šah. (P.).

Clematis vitalba L. — Okraj lesa na vých. úpatí Kerek h. a v okolí dvora Olvár sv. Šah; v křovinách u silnice a polní cesty vých. Šah; okraj křovin u kóty 291 jv. Pláštovců; v lesích na již. svahu kóty 504 sv. Kleňan a na již. svahu Somos h. sv. Tešmaku; na již. svahu kóty 431 sv. Vinice.

Crepis foetida ssp. *rheadiifolia* (M. B.) Č e l a k. — U polní cesty sev. Slatina; úhor na vrcholu Kocsari h. sv. Hrkoveú; okraj pastvin na Regiske h. záp. Str. Turoveú; v opuštěném lomu na záp. svahu Magas h. sv. Tešmaku; u polní cesty u Nedecky ps. vých. Stř. Turoveú; travnatá stráňka na záp. úpatí kóty 322 sev. Pláštovců; pastviny záp. Kleňan.

Cucubalus baccifer L. — Křoviny u potoka u Wollnerovy ps. a na vlhkých místech na jv. úpatí Kerek h. sv. Šah; vlhká místa na okraji lesa u Polácké studny již. Pláštovců; křovinatá strž jz. kóty 214 jv. Hor. Turoveú; křoviny u potoka vých. Kleňan.

Cydonia oblonga M i l l. — Skalnaté stráňky vých. Šah; křovinaté stráně na vrcholu Magas h.; okraj lesa na již. svahu Somos h. sv. Tešmaku; stepní stráně na již. svahu Čongrádu sv. Pláštovců.

Cynanchum vincetoxicum (L.) P e r s. — Křovinaté stráňky na již. svahu Kocsari h. sv. Hrkoveú; kamenité a křovinaté stráňky záp. Pláštovců; světliny v lese na sv. svahu vrchu

*) Lokality označené písmenou (P.) jsou ze sběrů Z. P o u z a r a.

Perneš sev. Pláštovců; skalky u potoka Berinesen vých. Sečianek, kamenité stráňky v lese na již. svahu kóty 504 sv. Kleňan.

Cystopteris fragilis Bernh. — U vchodu do starých sklepů na vých. svahu vrchu Bukovina již. Hrušova.

Dianthus armeria L. — Okraj akátového háje vých. Chorvatic; okraj lesa sev. Slatina-obec; křovinaté stráňky na jv. svahu Congrádu; v řídkých lesích a na okraji křovin na sev. a již. svahu Šipky; paseky v lesích na vrchu Bende sv. Pláštovců; stráňky a meze u kóty 193 jv. Pláštovců; světliny v lese jz. dvora Olvár a u kóty 254 sv. Šah; pastviny sev. kóty 282 vých. Stř. Turovců; okraj lesa a křovin na záp. svahu Magas h. a na lesních loučkách na již. svahu Somos h. sv. Tešmaku; stráňky na vých. a jv. svahu vrchu Bukovina sv. Kleňan; stráňky na vých. úpatí Nagy h. a na již. svazích kóty 431 sv. Vinice; světlé lesy u kóty 232 již. Trebušovců; okraj lesa u kóty 235 vých. osady Leklinec vých. Vinice.

Dorycnium pentaphyllum Scop. — V celém území se vyskytuje tento druh většinou v charakteristicky vytvořeném var. *patenti-pilosum* Ledeb. (rev. R. Hendrych). Stráňky na záp. svahu vrchu Baba vých. Hor. Teran; pastviny u Šinkovy salaše sv. Dudince; křovinatý úvoz mezi Chorvaticemi a dvorem Studená Dola; okraj křoviny na vých. svahu Bakaszo h. záp. Str. Turovců; stráňky v lese u Polácké studny již. Pláštovců; na lesních loučkách mezi kótou 271 a dvorem Pustý Olvár vých. Str. Turovců; okraj lesa na vrchu Důla sv. Hor. Turovců; travnaté a křovinaté stráně na kótě 171, na Magas h., Somos h. vých. Šah; u dvora Lipovec, vých. kóty 241 a na vých. a již. svahu Kerek h. sv. Šah; stráňky na záp. svahu Močáru, sev. svahu vrchu Šipka a na vých. svahu vrchu Perneš sev. Pláštovců; křovinaté stráňky u silnice již. kóty 322 jv. Pláštovců; pastviny a stráňky záp. Kleňan; křovinaté stráňky na jv. svahu vrchu Bukovina sz. Vinice; na vých. úpatí Nagy h., záp. svahu kóty 259 sv. Vinice a na již. svahu Orhegy sev. Vinice; u kóty 180 záp. Trebušovců a již. Trebušovců.

Echium rubrum Jacq. — Dubina na jz. svahu Veréb h. dole v sedle k Somos h. vých. Šah (P.). Tento druh se vyskytuje v naší oblasti vzácně. Futák (1953) jej uvádí z okolí Santova a Michalko a Jurko (1956) z okolí Pláštovců.

Elytrigia intermedia (Host) Nevski — Travnaté a kamenité stráně u Kalvarie a nad silnicí vých. Šah; kamenité stráně na záp. svahu vrchu Baba vých. Hor. Teran; travnaté a křovinaté stráně na již. a vých. svahu Regiske h. sv. Hrkovců.

Euonymus verrucosa Scop. — V lesích na vých. svahu Kocsari h. a Regiske h. záp. Dol. Turovců; lesy na sev. svahu Magas h. sv. Tešmaku.

Euphorbia amygdaloides L. — Lesy na sv. svahu vrchu Perneš sev. Pláštovců; stinné lesy mezi Kalokocs a Rátáj h. (P.); lesy na Španém vrchu záp. Hrušova.

Eupatorium cannabinum L. — U potoka sev. od dvora Olvár až po Wollnerovu ps. sv. Šah; na vlhkých místech v lesích již. Trebušovců.

Euphorbia platyphyllos L. — U silnice v obci Slatina.

Galium boreale L. — Na lukách sev. Preselan; u silnice vých. Šah; na kótě 171 sev. Tešmaku.

Galium schultesii Vest. — V lesích u dvora Olvár sv. Šah; sz. kóty 291 jv. Pláštovců; na již. svahu kóty 504 sv. Kleňan; v hájích na vých. svahu Nagy h. sv. Vinice.

Galium tricornis Stock. — Na polích na již. úpatí Kocsari h. sv. Hrkovců; u Polácké studny vých. Hor. Turovců.

Geranium phaeum L. — Křoviny u potoka na vých. úpatí Kerek h. sv. Šah.

Geranium sanguineum L. — Křovinaté stráňky na vých. svahu Kocsari h., Regiske h., Kis Turi oldal a Bakaszo h. záp. Turovců; křovinaté a travnaté stráňky na Magas h. sv. Tešmaku; již. a jv. svahu Congrádu sev. Pláštovců, na jv. svahu vrchu Šipka u Pláštovců; kamenité stráňky v lesích na již. svahu kóty 504 sv. Kleňan; křovinaté stráně na již. svahu vrchu Orhegy sev. Vinice a kóty 431 sv. Vinice.

Gnaphalium uliginosum L. — Na vlhkých lukách Lecsés sv. Tešmaku, na vlhkých místech na polní cestě u Němcovy salaše jz. Hrušova; mokřiny na lesní cestě u kóty 236 jz. Trebušovců.

Gnaphalium luteo-album L. — Skalnaté stráně již. expozice záp. Pláštovců.

Heleocharis acicularis (L.) R. et Sch. — Mokřiny pod mostem u silnice Šahy—Hrkovce; vyschlé příkopy na lukách Lecsés sv. Tešmaku; vysychající bažinaté louky vých. Ipel'ského Predmostie. (Hidvég.)

Heliotropium europaeum L. — Travertiny u lázni Dudince; pastviny u dvora Lipovec; u polních cest a na polích sev. Tešmaku.

Herniaria glabra L. — U polní cesty a na písčitých náplavech řeky Ipel' sev. a sv. Preselan; pustá místa na již. a jv. okraji Pláštovců.

Hibiscus trionum L. — Všechny lokality jsou z polí nebo z okraje polní cesty jv. Slatina-kúpele; na jv. svahu Kocsari h. sv. Hrkovců; vých. Šah; na úpatí kóty 171 vých. Šah; mezi Kleňany a Sečiankami.

Hypericum hirsutum L. — Loučky v lese mezi Regiske h. a Kis Turi oldal záp. Dol. Turovců; větliny v lese u kóty 254 sv. Šah; lesy na sv. svahu vrchu Perneš sev. Pláštovců; lesy na záp. s

svahu Kerek h. a u dvora Olvár sv. Šah; na již. svahu kóty 504 sv. Kleňan; na již. svahu Veréb. h. záp. Kleňan (P.).

Inula ensifolia L. — Okraj lesů a křovin mezi Regiske h. a Kis Turi oldal záp. Dol. Turoveč; stráňky na již. svahu vrchu Šipka u Pláštovců; okraj lesa na již. svahu Orhegy sev. Vinice.

Inula hirta L. — Křovinaté stráňky na vých. svahu Regiske h. záp. Dol. Turoveč; světliny v lesích na sv. svahu vrchu Perneš sev. Pláštovců; Kalakocs h. na vrcholu záp. Kleňan (P.); okraj lesa na již. svahu Orhegy sev. Vinice.

Inula hybrida B a u m g. (*I. ensifolia* × *germanica* B e s k.) — Křovinaté stráňky mezi Regiske h. a Kis Turi oldal záp. Dol. Turoveč.

Juniperus communis L. — Travnaté stráňky na kótě 171 vých. Šah; pastviny na vrcholu Regiske h. sv. Hrkoveč; u dvora Pustý Olvár vých. Hor. Turoveč; záp. Kleňan; travnaté stráňky u silnice záp. Hrušova; na vých. svahu Nagy h. sv. Vinice; křovinaté stráně u kóty 180 záp. Trebušovců.

Kickxia elatine (L.) D u m. — Na polích a u polních cest na již. svahu Kocsari h. sv. Hrkoveč; mezi Chorvaticemi a dvorem Studená Dola, v údolí vých. Slatina-kúpele; na vrchu Ďula sv. Hor. Turoveč; u Wollnerovy ps., vých. Šah; v údolí potoka Berinesen vých. Sečianek; vých. Kleňan; na již. svahu Kerek h. u Ipelských Uljan; u kóty 291 a 322 jv. Pláštovců.

Kiskxia spuria (L.) D u m. — Okraj kukuřičného pole u vrchu Ďula sv. Hor. Turoveč; pastviny na záp. úpatí Gestenců u lázní Dudince.

Kohlrauschia proliifera (L.) K u n t h. — Kamenité stráňky na záp. svahu vrchu Baba vých. Hor. Teran; pastviny u Šinkovy salaš sv. Dudince; u polní cesty vých. Meroveč; na mezích na již. svahu Kocsari h. sv. Hrkoveč; stráně záp. dvora Olvár sv. Šah; skalky v lesích na již. svahu kóty 504 sv. Kleňan; skalky a stráňky záp. kostela v Hrušově.

Lactuca saligna L. — U polní cesty vých. Meroveč; úvoz již. kóty 236 vých. obec Slatina; u polní cesty vých. Kleňan.

Lactuca viminea (L.) P r e s l. — Kamenité stráňky na záp. svahu vrchu Baba vých. Hor. Teran; křovinaté stráňky ve vinicích „Elétes“ vých. Slatina-kúpele; na vých. svahu Kocsari h. sv. Hrkoveč; vých. svahu Bakaszo h. záp. Str. Turoveč; u polních cest a na travnatých stránkách na záp. svahu kóty 322 a vrchu Močáru sev. Pláštovců; u kóty 193 a již. kóty 322 jv. Pláštovců; kamenité stráně na již. svahu Kerek h. u Ipelských Uljan; travnaté stráňky a u cest blíže kóty 214 jv. Hor. Turoveč; u vrchu Ďula sv. Hor. Turoveč; pastviny u dvora Lipovec sv. Šah; kamenité stráňky nad silnicí vých. Šah; v opuštěném lomu na záp. svahu Magas h. sev. Tešmaku; okraj lesa na již. svahu kóty 504 sv. Kleňan; křovinaté stráně, okraje lesů a na mezích na již. svahu Orhegy sev. Vinice; na jz. svahu kóty 431 sv. Vinice.

Lathyrus annuus L. Vzácně zplauňující hrachor. R o h l e n a (1937) jej uvádí zplauňný z rumiště u žel. zast. Zličovem u Prahy. Úhor na vrcholu Kocsari h. sv. Hrkoveč.

Lathyrus silvester ssp. *silvester* — U polní cesty u Wollnerovy ps. a na stránkách na jz. svahu kóty vých. Šah; křovinaté stráňky na již. svahu Magas h. a jv. svahu Somoš h. sv. Tešmaku; křoviny u cesty již. dvora Olvár sv. Šah; okraj lesa na již. svahu Orhegy sev. Vinice; na stráních záp. exp. kóty 188 sv. Vinice.

Laser trilobum (L.) B o r k h. — Ojedinele na našem území. V lesích na sv. svahu vrchu Perneš sev. Pláštovců. F u t á k (1943) uvádí nejbližší lokalitu z Kovačovských kopců.

Lavatera thuringiaca L. — Křoviny na záp. svahu Gestenců u lázní Dudince; úvoz již. kóty 236 vých. obec Slatina; křoviny ve vinicích „Elétes“ vých. Slatina-kúpele; pastviny na vrcholu Regiske h. sv. Hrkoveč.

Lilium martagon L. — Lesy na sv. svahu vrchu Perneš sev. Pláštovců; lesy na kótě 291 jv. Pláštovců.

Lithospermum purpureo-coeruleum L. — Křoviny v úvozu již. kóty 236 vých. obec Slatina; křoviny a lesy na vých. svahu Regiske h., Kis Turi oldal a Bakaszo h. záp. Turoveč; na jz. svahu Čongrádu sev. Pláštovců a na křovinatých stráních záp. Pláštovců.

Loranthus europaeus L. — Na vrchu Ďula sv. Hor. Turoveč.

Lotus corniculatus ssp. *tenifolius* (L.) Hartm. — Vlhké louky Lencses sv. Tešmaku.

Lysimachia punctata L. — Křoviny na pastvinách sv. expozice proti vrchu Čongrád (již. směrem) sz. Pláštovců.

Medicago prostrata J a c q. — Kamenité stráně záp. Pláštovců; křovinaté stráně na jz. svahu Čongrádu sev. Pláštovců; kamenité stráně vých. Šah; křovinaté stráně již. kóty 322 jv. Pláštovců (u silnice Pláštovců—Kleňany); stráňky na vrcholu Somoš h. sv. Tešmaku (P.).

Melampyrum barbatum L. — Okraj polní cesty na již. svahu vrchu Baba vých. Hor. Teran; na travetincech u lázní Dudince; u polní cesty vých. Meroveč; pastviny sv. Chorvatic; pole u kóty 205 sev. obec Slatina; křovinatý úvoz již. kóty 236 vých. obec Slatina; okraj hájů a na úhorech v údolí vých. Slatina-kúpele; pastviny a okraje cest u dvora Olvár a Pustý Olvár sv. Šah; u Wollnerovy ps. a na kótě 171 sev. Tešmaku; pole u kóty 282 vých. Str. Turoveč; pole na jz. svahu kóty 322 jv. Pláštovců; vých. Kleňan; na již. úpatí Orhegy sev. Vinice.

Melica transsilvanica S c h u r. — Travertiny u lázní Dudince; křovinatý úvoz již. kóty 236 vých. obce Slatina; paseky v lese na sv. svahu vrchu Perneš a na křovinatých stráních na záp. svahu Močárů sev. Pláštovců; již. kóty 322 u silnice jv. Pláštovců; stránky v lese u Polácké studny již. Pláštovců; kamenité stráně záp. Pláštovců; na již. svahu Kerek u Ipelských Útjan; nad silnicí vých. Šah; křovinaté stránky na kótě 171 a na záp. svahu Magas h. a na záp. a již. svahu Somos h. sv. Tešmaku.

Melittis melissophyllum L. — Lesy na vých. svahu Regiske h. záp. Str. Turovců; lesy na sv. svahu vrchu Perneš sev. Pláštovců.

Nigella arvensis L. — Pastviny na sz. svahu Gestenců u lázní Dudince; okraje cest a na mezích v okolí obce Slatina; úhory na Kocsari h. sv. Hrkovců; kamenité stráně na již. svahu Kerek h. u Ipelských Útjan; okraj lesa u kóty 254 sv. Šah; na vrcholu kóty 214 jv. Hor. Turovců; meze na již. svahu kóty 322 a na již. svahu kóty 291 jv. Pláštovců; křovinaté stráně na jz. svahu Čongrádu sev. Pláštovců; pastviny záp. kóty 254 sv. Šah; křovinaté stráně a kamenité stráně vých. Šah a na kótě 171 sev. Tešmaku; pole a pastviny vých. a záp. Kleňan; pole sev. Velké Čalomije.

Nonnea pulla (L.) D c. — U polních cest na Kocsari h. záp. Dol. Turovců; u silnice vých. Šah; u polní cesty na vrchu Ďula sv. Hor. Turovců; vých. Kleňan.

Oenanthe fistulosa L. — Na vlhkých loukách Lencés sv. Tešmaku.

Orobanche purpurea J a c q. — Rostliny byly vždy na *Achillea nobilis* L. Travnaté stránky na již. svahu vrchu Šipka sv. Pláštovců; travnaté plošinky na záp. svahu vrchu Magas h. vých. Šah.

Papaver dubium ssp. *albiflorum* (B o i s s.) D o s t. — Křovinaté stránky záp. dvora Olvár sv. Šah.

Peplis portula L. — Mokřiny na lesní cestě u kóty 236 jz. Trebušovec.

Physalis alkekengi L. — Akátové porosty na konci údolí vých. Slatina-kúpele.

Poa sterilis M. B. — Křovinaté stránky u dvora Olvár sv. Šah; křovinaté a kamenité stránky na vrcholu Somos h. sv. Tešmaku; u silnice Pláštovců—Kleňany již. kóty 322 jv. Pláštovců; kamenité stránky v lesích na již. svahu kóty 504 sv. Kleňan.

Poa compressa L. — Vysoká mez u silnice Šahy—Preselany; stráně u silnice vých. Šah; u polní cesty u Wollnerovy ps., na úpatí Kerek h. a u dvora Lipovec sv. Šah; na již. svahu kóty 431 sv. Vinice.

Potentilla recta L. — Křovinaté stránky, okraje hájů jv. Slatina-kúpele, stránky na vých. svahu Kocsari h., Regiske h. a Kis Turi oldal záp. Turovců; na vrchu Ďula sv. Hor. Turovců; kamenité stránky nad silnicí vých. Šah; na vrcholu Magas h. sev. Tešmaku; na již. svazích vrchu Šipka a Bende sv. Pláštovců; na vých. úpatí Nagy h., a na jv. svahu kóty 431 sv. Vinice.

Prunella intermedia L i n k (*P. laciniata* × *vulgaris*). — Stránky u potoka Berinésen na jv. svahu vrchu Nadástó záp. Sečianek; křovinaté stránky na již. úpatí kóty 504 sv. Kleňan; loučky v lesích na Španém vrchu záp. Hrušova.

Ranunculus auricomus ssp. *cassubicus* (L.) K o r s h i n. — V lesích na již. svahu kóty 504 sv. Kleňan; na Španém vrchu záp. Hrušova; sev. kóty 232 již. Trebušovec.

Rumex stenophyllus L e d e b. — Vlhké louky Lencés sv. Tešmaku.

Salsola kali L. — Tato rostlina se v našem území vyskytuje vzácně. Okraj polní cesty v pastvinách mezi Pustým a Žigovským Olvárem.

Sagina subulata (S w.) P r e s l. — Doposud byl tento druh uváděn ze Slovenska pouze ze Záhoří. H e n d r y c h et K ř í s a (1959) uvádějí tento druh z okolí z okolí Lučence z několika lokalit. Druh se velmi snadno přehlédne a je nápadnější teprve v době květu. Pastviny u kóty 313 záp. Kleňan; záp. kostela Hrušov, sev. kóty 180 záp. Trebušovec.

Sambucus ebulus L. — Křoviny u řeky Ipel vých. Preselan; u Šinkovy salaše sv. Dudinec; okraj křovin, na úhorech a pastvinách na Regiske h. záp. Dol. Turovců; u polní cesty u Wollnerovy ps. a na záp. úpatí Kerek h. sv. Šah; opuštěná místa na Kalvarií na vých. okraji Šah; stráně na záp. svahu kóty 259 sv. Vinice.

Senecio barbaraeifolius W i m m. (det. Skalický). — Na vlhkých loukách Lencés sv. Tešmaku; okraj lesa na již. úpatí kóty 504 sv. Kleňan; mokré louky již. Trebušovec;

Scutellaria hastifolia L. — Vlhké louky Lencés sv. Tešmaku.

Serratula tinctoria L. — Křovinaté stránky mezi Regiske h. a Kis Turi oldal záp. Str. Turovců.

Sideritis montana L. — Starý úhor vých. Slatina-kúpele; okraj polní cesty u kóty 227 sv. Šah; kamenité stráně vých. Šah; okraj lesa na vrchu Ďula sv. Hor. Turovců; stránky na záp. svahu kóty 322 sev. Pláštovců.

Silene dicotoma E h r h. — U polní cesty již. Merovců; úhor a na okraji polních cest na již. svahu Kocsari h. sv. Hrkovců; v okolí dvora Olvár sv. Šah; již. Polácké studny již. Pláštovců; stránky na kótě 291 jv. Pláštovců; pastviny záp. Kleňan.

Sisymbrium strictissimum L. — Lom na záp. svahu Gestenců u lázní Dudince; okraj lesa na vých. svahu a na břehu potoka na vých. úpatí Regiske h. záp. Dol. Turovců.

Spergularia rubra (L.) Presl. — U lomu na kótě 214 jv. Hor. Turovců; na polní cestě u Němcovy salaše jz. Hrušova.

Staphylea pinnata L. — Lesy na sv. svahu Regiske h. záp. Dol. Turovců; lesy na sv. svahu vrchu Perneš sev. Pláštovců.

Stellaria holostea L. — V lesích v okolí dvora Olvár sv. Šah; na již. svahu kóty 504 sv. Kleňan; na Španém vrchu záp. Hrušova; u kóty 232 již. Trebušovců.

Stachys germanica L. — Pastviny v okolí Chorvatic a v úvozu mezi Chorvaticemi a dvorem Studená Dola; pastviny a travnaté stráňky v okolí Slatina obec a Slatina-kúpele; pastviny záp. Ipeľských Úľan; okraj křovin na vých. svahu Bakaszo h. záp. Str. Turovců; stráňky mezi kótou 208 a 254 vých. Hor. Turovců; pastviny u Nedecký ps. vých. Stř. Turovců; kamenité stráňky u dvora Lipovec a v lese u kóty 241 sv. Šah; stráňky a u cest vých. Šah, u Wollnerovy ps., na záp. svahu Kerek h. sv. Šah; křovinaté stráně a pastviny na již. a jv. svahu Somos h. sv. Tešmaku; u silnice mezi Tešmakem a Hidvéžskou ps.; okraj lesů u kóty 232 již. Trebušovců.

Thesium ramosum Hayn. (rod *Thesium* rev. dr. Hendrych). — Pastviny na kótě 313 záp. Kleňan.

Thesium linophyllum L. — Křovinaté stráňky mezi Regiske h. a Kis Turi oldal záp. Str. Turovců; u silnice vých. Šah; travnaté stráně na kótě 171 vých. Šah; na vrchu Šipka sev. Pláštovců; u silnice jv. Pláštovců; pastviny na již. svahu kóty 291 jv. Pláštovců; na vých. úpatí Nagy h. sv. Vinice; na již. svahu Orhegy sev. Vinice; louky u Němcovy salaše a na Španém vrchu záp. Hrušova.

Thymelaea passerina (L.) Coss. — Stráňky v údolí vých. Slatina-kúpele; vysoká mez mezi Slatina-obec—Slatina-kúpele; pastviny vých. Chorvatic; pastviny a kamenité stráně záp. Pláštovců; křovinaté stráně na jz. svahu Čongrádu, záp. svahu kóty 322 a vrchu Močáru sev. Pláštovců; na vrcholu a na již. svahu vrchu Bende sv. Pláštovců; stráňky v lese na záp. svahu kóty 322 jv. Pláštovců; okraj křovin, polních cest a na pastvinách na Regiske h., Kocsari h. sv. Hrkovec; u kóty 282 vých. Str. Turovců; u kóty 214 jv. Hor. Turovců; u Polácké studny již. Pláštovců; u kóty 186 vých. Str. Turovců; u dvora Lipovec a záp. kóty 254 sv. Šah; stráňky na kótě 171 vých. Šah; pastviny a okraj křovin na záp. a již. svahu Magas h. sev. Tešmaku; záp. Kleňan; u lesní cesty na již. svahu kóty 504 sv. Kleňan; křovinatý úvoz u kóty 155 sev. Vel. Čalomije; křovinaté stráňky u kóty 237 sv. osady Leklinec vých. Vinice.

Trifolium alpestre L. — Křovinaté stráňky na vých. svahu Regiske h. záp. Dol. Turovců; kamenité stráně záp. Pláštovců; křovinaté stráně na vých. a již. svahu Čongrádu sev. Pláštovců; na již. svahu vrchu Magas h. vých. Šah; v dubině mezi Kalakoes h. a Rátáj h. záp. Kleňan (P.); záp. dvora Olvár; křovinaté stráně na úpatí Nagy h. a na jz. svahu kóty 431 sv. Vinice; na již. svahu Orhegy sev. Vinice.

Trifolium montanum L. — Travnaté a křovinaté stráňky na vých. svahu Kocsari h., Regiske h., Kis Turi oldal a Bakaszo h. záp. Turovců; okraj hájů v údolí vých. Slatina-kúpele; křovinaté stráňky na záp. svahu Močáru sev. Pláštovců; na vých. svahu Nagy h. a na již. svahu kóty 431 sv. Vinice; na již. svahu Orhegy sev. Vinice.

Turritis glabra L. — Kamenité stráňky na záp. svahu vrchu Baba vých. Hor. Teran; travnaté a kamenité stráňky u dvora Lipovec sv. Šah; okraj křovin sev. Hrušova.

Verbascum blattaria L. — Zapsány jsou jenom ty rostliny, které kvetly. Pastviny na sz. svahu Gestenců u lázní Dudince; stráňky a pastviny sv. Slatina-obec; stráňky a úhory u Slatina-kúpele; úvozy a okraj akátového háje u Chorvatic; meze a pastviny na záp. svahu Kocsari h. sz. Šah; ve vinicích na již. svahu vrchu Šipka; stráňky na úpatí kóty 322 jv. Pláštovců; okraj křovin na jv. úpatí Kerek h., u polní cesty u Wollnerovy ps. a meze u dvora Olvár sv. Šah; úhor sev. kóty 186 vých. Str. Turovců; okraj luk Lenesés sv. Tešmaku; příkop u silnice Kleňany—Sečianky; okraj lesa vých. Kleňan; úvoz sev. kóty 155 sev. Vel. Čalomije; světliny v lese u kóty 232 již. Trebušovců; polní cesty na sev. úpatí Orhegy sev. Vinice; stráňky na záp. úpatí kóty 259 sv. Vinice.

Verbascum phoeniceum L. — Podobně jako u předcházejícího druhu byly zaznamenány pouze kvetoucí rostliny. — Křovinaté stráně záp. Pláštovců; na již. svahu vrchu Čongrád; loučky u kóty 299 záp. vrchu Somos h. sv. Tešmaku; u lesní cesty v údolí potoka Berinesen na již. svahu vrchu Nadástó; okraj lesa vých. Kleňan; u lesních cest na již. svahu Orhegy sev. Vinice; na již. svahu kóty 431 a stráňky na vých. úpatí Nagy h. sv. Vinice.

Vicia pannonica ssp. *pannonica*. — U silnice Šahy—Preselany; u polní cesty vých. obec Merovec; sev. Slatina-obec; u cest a na okrajích vinic na již. svahu Kocsari h. sv. Hrkovec; u polních cest a na polích vých. Šah, u kóty 171, u Wollnerovy ps., u dvora Olvár sv. Šah; pastviny již. kóty 291 jv. Pláštovců; polní cesty vých. Vinice a na již. úpatí Orhegy sev. Vinice.

Vicia pannonica ssp. *striata* (Moench) Hay. — Úhor na záp. svahu Gestenců u lázní Dudince; u polních cest vých. Šah; u Wollnerovy ps. a pastviny u dvora Lipovec sv. Šah.

Vicia pisiformis L. — V hájích na vých. svahu Kocsari h. sv. Hrkovec; lesy na sv. svahu vrchu Perneš sev. Plášťovec; lesy na vých. svahu Kerak h. sv. Šah; lesy na jv. svahu kóty 504 sv. Kleňan; lesy na vých. svahu vrchu Bukovina záp. Hrušova.

Vicia tenuifolia Roth. — Křovinaté stráně a okraje hájů na vých. svahu Kocsari h., Regiske h., Kis Turi oldal, Bakaszto h. záp. Türovec; křoviny ve vinicích „Elétes“ a okraje hájů v údolí vých. Slatina-kúpele; křoviny vých. Merovec; paseky v lesích na sv. svahu vrchu Perneš sev. Plášťovec; křovinaté stráně na záp. svahu Močáru, na již. svahu Šipky a vrchu Bende sev. a sv. Plášťovec; křovinatá stráň vých. Šah; křovinaté stráně záp. dvora Olvár sv. Šah; mezi kótou 208 a 254 vých. Hor. Turovec; u kóty 313 záp. Kleňan; a na již. svahu Orhegy a u kóty 431 sv. Vinice.

Vinca minor L. — V lese u silnice záp. Hrušova.

Xeranthemum foetidum (Cass.) Moench. — Pastviny na vých. svahu Nagy h. sv. Vinice. Tento druh se vyskytuje v ČR zejména v oblasti mezi Levicemi a Lučencem. Novák (1954) jej uvádí také od Filakova a Hajnáčky. Podrobnější poznámky k rozšíření tohoto druhu uvádí Futák (1953), kde upozorňuje na to, že v poslední době se tento druh značně šíří. Tuto skutečnost možno potvrdit i z oblasti Šah. *Xeranthemum foetidum* zaujímá často velmi rozsáhlé porosty, někdy i přes kilometr dlouhé; roste většinou v druhotných společenstvech, nejčastěji na pastvinách.

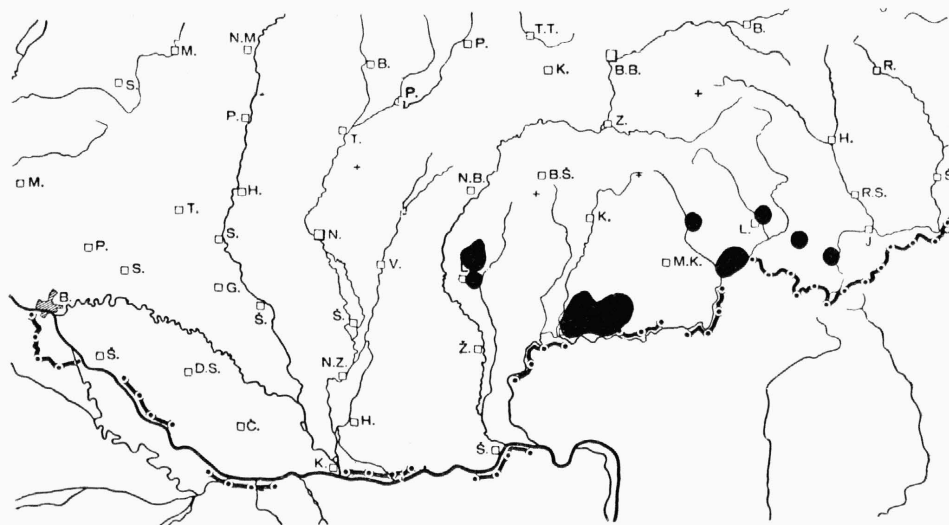
Pro větší přehlednost uvedu mapu rozšíření *X. foetidum* v ČR. Lokality bez uvedených dat jsou převzaty z Futáka (1953).

Okolí Levic: Prandorf u Pukance (Kupčok), při cestě z Tekovskej Nové Vsi do vinic a na lukách mezi vinicemi nad Čajkovem (Futák), Malé Krškány (Futák).

Okolí Šah: Mezi Veréb. h. a Somos h. vých. Šah (Hlaváček), mezi Slatinou a Šahy (Micheľko, Májovský podle Futáka), mnoho lokalit v celém prostoru okresu Šahy (Chrtěk, 1958).

Okolí Lučence: Opatová u Lučence (Kunst), nad lázními Radoš-Mulaď (nyní Mula) směrem k Dolní Strehové (Hlaváček), Filakovo (Novák, 1954), okolí Dolní Strehové, Hámoru, Prielohu, Rarož ps., Malých Dálovec, Opatové a Šuly (Hendrych et Křisa 1959).

Okolí Hajnáčky: Hajnáčka (Novák, 1954).

Rozšíření druhu *Xeranthemum foetidum* Moench v ČR.

Seznam literatury:

- Domín, K. (1932a): *Campanula macrostachya* Kit., nový druh zvonku pro Československo. — Věda přírodní 13 : 250—251.
- Domín, K. (1932b): Rozšíření netřesku Schlehanova (*Sempervivum Schlenanii* Schott) v Československu. — Věda přírodní 13 : 251.
- Domín, K. (1933): O vegetaci Šahovských kopečů. — Věda přírodní 14 : 151—152.
- Futák, J. (1943): Kremnické hory. Turč. Sv. Martin.
- Futák, J. (1953): Zaujímavé rastliny v Horšianskej doline pri Leviciach. — Biologia 8 : 9—15.
- Hendrych R. et Krísa, B. (1959): Materies ad studia florae territorii Lučenecensis studendam pertinens. (in litt.).
- Hlaváček, A. (1937): Další náleziská rastliny *Xeranthemum foetidum* Mönch. v južnej častke stredného Slovenska. — Věda přírodní 18 : 26.
- Chrtěk, J. (1958): Příspěvek ke květeně okresu Šahy na Slovensku. — Preslia 30 : 78—81.
- Jirásek, V. (1934): *Poa sterilis* M. Bieb. a *Poa capillifolia* Kalchbr. v Československu. — Věda přírodní 15 : 205—206.
- Jirásek, V. (1937): K rozšíření *Poa sterilis* M. Bieb. v Československu. — Věda přírodní 18 : 27.
- Knapp, J. (1864a): Zur Flora von Oberungarn. — Österr. Bot. Zeitschr. 14 : 241—243.
- Knapp, J. (1864b): Ein Ausflug in das Bars-Honter Comit. — Österr. Bot. Zeitschr. 14 : 104—119.
- Krist, V. (1937): Příspěvek ke květeně písků na již. Slovensku. — Příroda 30 : 293—297.
- Májovský, J. (1958): Společenství s psíněkom obyčejným (*Agrostis vulgaris*) na Kru-pinskej vrchovine. — Acta Fac. rerum nat. univ. Comenianae 2 : fasc. 7—9 : 267—283.
- Májovský, J., Jurko, A. (1956): Asociácia *Festuca pseudodalmatica* — *Inula oculus christi* na južnom Slovensku. — Biologia 11 : 129—145.
- Májovský, J., Jurko, A. (1958): Xerothermné společenstvo s *Festuca pseudodalmatica* a jeho syngenetické štádiá v doline Hrone. — Acta Fac. rerum nat. univ. Comenianae 2 : fasc. 7—9 : 285—313.
- Novák, F. A. (1954): Přehled československé květeny z hlediska ochrany přírody a krajiny in: Veselý, J.: Ochrana československé přírody a krajiny. Praha.
- Rohlena, J. (1937): Dodatky k květeně Čech II. — Věda přírodní 18 : 179—180.